

Koprivničko-križevačka županija
Osnovna škola „Đuro Ester“ Koprivnica
Razvojno-pedagoška djelatnost
Tim za kvalitetu

PROTOKOL O PROFESIONALNOJ KOMUNIKACIJI

Koprivnica, prosinac 2014.

Ovaj Protokol o profesionalnoj komunikaciji u Osnovnoj školi „Đuro Ester“ temelji se na Statutu škole i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (2008.) te Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim ustanovama (2014.)

UVOD

Svaki zaposlenik svojim stavovima, vrijednostima, mišljenjima i aktivnom komunikacijom daje osobni doprinos radu i uspjehu škole. Osnovne vještine potrebne za dobre međuljudske odnose i dobru komunikaciju u školi su:

- **Aktivno slušanje** - usmjeravanje pažnje na ono što osoba govori i osjeća i uzvraćanje vlastitim riječima kako smo razumjeli tu poruku (i riječi i osjećaje). Aktivno slušanje je dekodiranje osjećaja i potreba sugovornika. To znači: htjeti slušati, govorom tijela pokazivati svoj interes za sugovornika, saslušati ga bez prekidanja, nastojati shvatiti poruku na informacijskoj i osjećajnoj razini, povremeno provjeravati jesmo li razumjeli što je sugovornik rekao i kako se osjeća.
- **Asertivno izražavanje** - oblik ponašanja u kojim se zalažemo za svoja prava, u kojem izražavamo svoje želje i osjećaje na način da ne nanosimo psihološku ili fizičku štetu drugim osobama. Takvo ponašanje pretpostavlja da osoba zna aktivno slušati, poštuje druge i to traži za sebe, jasno i konkretno govori, iskazuje svoja očekivanja i osjećaje, pozitivno izriče prigovore, zna pohvaliti druge, preuzima odgovornost za svoje riječi i djela, spremna je ispričati se kad pogriješi, zna se kontrolirati (svoje negativne osjećaje).
- **Neverbalna komunikacija** – ostvaruje se putem „govora tijela“- pokretima, položajem i držanjem tijela, izrazom lica, tonom i bojom glasa, odijevanjem, gestama i slično. Nadopunjuje verbalnu komunikaciju prenoseći emocionalnu komponentu ponašanja. U prenošenju poruke mora biti usklađena s verbalnom komunikacijom.
- **Suradnja** – pretpostavlja izražavanje pozitivnog stava u ostvarenju zajedničkog cilja odgoja i obrazovanja, poštovanje, razumijevanje, prihvaćanje, pozitivan primjer ponašanja učitelja: pravednost, iskrenost, dobronamjernost, poštenje, održavanje radne atmosfere u nastavnom radu, životni i radni optimizam.
- **Timski rad** - podržava zajedništvo i potiče osjećaj pripadnosti kolektivu, usmjerenost prema zajedničkom cilju, pretpostavlja pružanje međusobne pomoći i podrške, razumijevanje, poštivanje i pozitivan primjer ponašanja čime se lakše podnose poteškoće i naponi te se smanjuje radni stres i povećava učiteljev odgojni potencijal.
- **Konstruktivno rješavanje problema** - miroljubivo rješavanje sukoba, posredovanje u sukobu i rješavanje sukoba u korist i zadovoljstvo sukobljenih strana, sukobljene strane predlažu rješenja, uočavaju problem i nude dogovor (u odnosu

prema kolegama, u odnosu prema roditeljima, u odnosu prema učenicima). Cilj je riješiti nastali problem, a ne ga poticati ili zanemariti.

1. OBAVEZE U VOĐENJU PROFESIONALNE KOMUNIKACIJE U MEĐUSOBNOJ SURADNJI UČITELJA U VEZI NASTAVE

Učitelji u međusobnoj komunikaciji u školi vode računa o načelima dobre komunikacije ukoliko:

- poštuju osobnost kolege bez obzira na međusobne različitosti
- ne prihvataju sugestije o učenicima ili drugim poslovima osobno kao napad na svoju ličnost
- profesionalno pristupaju radu (tj. komunikaciju zasnivaju na međusobnom uvažavanju i profesionalnom odnosu)
- prihvataju važnost timskog rada i suradnje u odgojnom radu u školi
- međusobno razvijaju odnose tolerancije i uvažavanja različitosti
- imaju sposobnost samosvladavanja i kontrole vlastitih emocija
- posjeduju sposobnost pozitivnog djelovanja vlastitim primjerom
- imaju sposobnost samokritičnosti i samoprocjene samoga sebe
- na radnom mjestu koriste službenu tehniku razgovora (objektivan, racionalan)
- poštuju međusobne dogovore, odazivaju se na sjednice razrednog vijeća i učiteljskog vijeća i doprinose njihovom radu vlastitim angažmanom i aktivnim sudjelovanjem
- informacije o učeniku/roditelju/učitelju iznose u „četiri oka“ u prostoru zbornice ili kabineta
- ukoliko dođe do nezadovoljstva ili problema otvoreno razgovaraju u cilju otklanjanja uzroka i uspostave zdrave radne atmosfere

- svojom komunikacijom doprinose pozitivnom radnom ozračju (izbjegavaju poticanje i širenje glasina i ogovaranje te stvaranje negativne radne atmosfere).

2. OBAVEZE U VOĐENJU PROFESIONALNE KOMUNIKACIJE U MEĐUSOBNOJ SURADNJI U VEZI UČENIKA I RODITELJA

Učitelji u međusobnoj komunikaciji u vezi učenika i roditelja vode računa o načelima dobre komunikacije ukoliko:

- čuvaju profesionalnu tajnu
- učenik i roditelj imaju pravo samostalno i neposredno zatražiti pomoć i savjet stručnog suradnika u skladu s Pravilnikom o zaštiti prava učenika, a učitelj ne smije to pravo ometati
- vode brigu da je komunikacija s roditeljem službena, a ne privatna te da je zasnovana na poštovanju i profesionalnosti
- komunikaciju s roditeljima uspostavljaju na samom početku školske godine te ju održavaju tijekom cijele školske godine (definišu uloge, prava, obaveze, očekivanja, oblike suradnje, načela komunikacije)
- kroz razgovor s roditeljem i učenikom učitelj upoznaje obitelj, specifičnosti i potrebe kojima pristupa s uvažavanjem i poduzima potrebne mjere zaštite prava učenika u skladu sa zakonom
- uvažavaju roditelja kao partnera s kojim dijele informacije za dobrobit učenika te pružaju savjetodavnu pomoć roditelju zajedno sa stručnim suradnicama
- potiču uzajamno poštovanje, iskrenost u komunikaciji, dogovore i zajedničko odlučivanje

- su osviješteni o svojoj ulozi uzora u komunikaciji i ponašanju (svojim osobnim primjerom ukazuju na potrebu poštivanja pravila, odgovornog odnosa prema obavezama i nenasilne komunikacije)
- suradnja s roditeljem predstavlja zajedničko djelovanje koje je usmjereno prema nalaženju najboljeg rješenja za dobrobit učenika
- u ophođenju s roditeljem i učenicom koristi se tehnikama kvalitetne komunikacije (ja poruke, aktivno slušanje, skrbne navike...)
- vode brigu da komunikacija pisanim putem također sadržava načela kvalitetne komunikacije
- izbjegavaju sukob interesa koji može biti uzrokovan obiteljskim odnosima, prijateljskim i drugim bliskim vezama s roditeljima učenika.

3. OBLICI, NAČIN I SADRŽAJ KOMUNIKACIJE U RAZREDNOM VIJEĆU

Provođenje ovog Protokola zahtijeva uspješnu suradnju svih članova Razrednog vijeća, stručnih suradnica i ravnateljice i ostalih članova Učiteljskog vijeća te su svi uključeni dužni:

- Tijekom školskih odmora i drugih oblika nastavnog rada surađivati i razmjenjivati informacije o učenicima i predlagati mjere za rješavanje određenih socijalnih i odgojno-obrazovnih situacija
- Svi članovi Razrednog vijeća odgovorni su za svakog učenika i posvećuju mu se jednako kao i razrednik u svom razredu te komuniciraju o učenicima uz uvažavanje osobina ličnosti učenika
- Svaki predmetni učitelj djeluje odgojno na učenike i treba biti podrška razredniku u odgojno-obrazovnom radu i uključuje se u timski rad razrednika i stručnih suradnica s pojedinim učenicima i roditeljima

- Svatko je obavezan ostvariti pozitivan autoritet prema učenicima i roditeljima te pridonositi pozitivnom radnom ozračju škole

4. OSTALE AKTIVNOSTI I OBAVEZE

Sukladno Zakonu, Statutu, Pravilniku o kućnom redu, učitelji u Razrednom vijeću i ostali članovi Učiteljskog vijeća dužni su se pridržavati zadanih pravila i promicati modele nenasilne komunikacije, međusobnu toleranciju i uzajamno poštovanje, raditi na dobrobiti učenika, povjerljivosti informacija i čuvanju poslovne tajne te se stalno stručno usavršavati i raditi na razvoju svoje osobnosti i komunikacijskih vještina.

Protokol je usvojen na sjednici Učiteljskog vijeća 8.siječnja 2015.godine.

Članovi Tima za kvalitetu:

mr.sc. Jasna Relja, pedagoginja savjetnica

Dijana Lukačić, prof. socijalna pedagoginja

Ana Matijević, učiteljica hrvatskog jezika

Dubravka Vajdić, profesorica geografije

Dubravka Bijelić, učiteljica razredne nastave

Lidija Bogadi, učiteljica razredne nastave

Željka Đurkan, učiteljica razredne nastave

Mihael Kivač, profesor glazbene kulture

Igor Fulir, profesor matematike

mr. Sanja Prelogović, ravnateljica